

Pöytäkirja

5.6.2020

VN/10849/2019

 Valtiovarainministeriö
 Kimmo Mäkinen

Suomi.fi palvelujen strateginen ohjausryhmä

Aika	5.6.2020, klo 10.00 – 12.00		
Paikka	Skype-kokous		
Osallistujat	Maria Nikkilä	tietohallintoneuvos, VM	pj
	Marjukka Ala-Harja	tietohallintoneuvos, VM	vpj
	Elina Sipola	suunnittelun asiantuntija, Kela	
	Saku Airosmaa	johtaja, Verohallinto	
	Benita Troberg	asiantuntija, TEM	
	Anna Kärkkäinen	erityisasiantuntija, STM	
	Antti Vertanen	tietohallintojohtaja, MMM	
	Marja Rantala	ylivohtaja, MML	
	Lasse Skog	kehitysjohtaja, VK	
	Jaana Nevalainen	erityisasiantuntija, Suomen Kuntaliitto	
	Saara Punkka	yksikönpäällikkö, Traficom	
	Mira Holmroos-Kolari	kehitys- ja hallintojohtaja, DVV	
	Jani Ruuskanen	johtava erityisasiantuntija, DVV	
	Jari Manninen	projektipäällikkö, DVV	
	Mika King	kehityspäällikkö, DVV	
	Kimmo Mäkinen	erityisasiantuntija, VM, pääsihteeri	
	Päivi Anttila	hankekoordinaattori, VM, sihteeri	
Erikseen kutsuttuna	Tanja Lahti	hankepäällikkö, VM	
	Maria Juka-Lahdenperä	hankepäällikkö, DVV	
	Sari Hosionaho	neuvotteleva virkamies, VM	
Poissa	Mikko Mattinen	johtaja, DVV	

 Postiosoite
 Postadress
 Postal Address
 Valtiovarainministeriö

 PL 28
 00023 Valtioneuvosto

 Käyntiosoite
 Besöksadress
 Office

 Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

 Puhelin
 Telefon
 Telephone

 0295 16001
 +358 295 16001

 Faksi
 Fax
 Fax

 s-posti, internet
 e-post, internet
 e-mail, internet

valtiovaraministerio@vm.fi

1. Kokouksen avaus ja esityslistan hyväksyminen (Maria Nikkilä)

Päätösesitys: Hyväksytään kokouksen esityslista.

Päätös: Esityslista hyväksyttiin. Juha Tuomaalan seuraajana ohjausryhmässä jatkaa 1.6. lukien Marja Rantala, MML.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (Maria Nikkilä)

Päätösesitys: Hyväksytään edellisen kokouksen (14.4.2020) pöytäkirja (liite 1)

Päätös: Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksyttiin.

3. Suomi.fi –palvelut, tilannekatsaus (Liite 2)

Jari Manninen esitteli Suomi.fi palvelujen tilannekatsauksen.

Ajankohtaista

ICT-muutosohjelman määrärahapäätös saatu 13.5. Digitalisaation edistämisen ohjelman lausuntopyyntöön saadun lisätietopyynnön vastaus lähetetty 7.5. Metropolia Ammattikorkeakoulun järjestelmä käytti kevään sähköisissä pääsykokeissa Suomi.fi-tunnistusta.

Linkki uutiseen: <https://www.ammattikorkeakouluun.fi/2020/06/04/ammattikorkeakoulut-toteuttivat-ennatysuuren-valintakokeen-menestyksellisesti/>. KPMG:n tekemää Suomi.fi – palveluiden selvitystä jatketaan edelleen, pääosa suorasta hyödyistä Suomi.fi palvelujen osalta on laadullista, analysointia laajennetaan koskemaan myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta. Selvitys tuodaan ohjausryhmän tietoon sen valmistuttua.

Verkkopalvelu

VTJ-tietojen tarkastus -palvelun tietosisältö tuotu Suomi.fi-verkkopalveluun huhtikuussa, tietojen ilmoittaminen syksyllä. Aloitettu Lomake.fi-sivustolla olevien DVV:n palveluiden lomakkeiden korvaaminen Suomi.fi-toteutuksella. Asiakirjojen sähköinen välittäminen virkailijavaltuuttamista varten toteutettu. Kävijämäärät vähentyneet korona-ajan alkupiikin jälkeen mutta pysyneet edelleen suurina.

Tunnistus

Saksan, Viron ja Italian (eIDAS) tunnistusvälineet tuotannossa. eIDAS asiointipalveluissa vielä heikosti tuettu (tiedossa vain HSL ja PRH). Ulkomaalaisten tunnistuspalvelu julkaistu. Varautumista kevään sähköisissä pääsykokeissa tapahtuviin suuriin tunnistamistapahtumiin. Tunnistuspäästöissä tehtiin huhtikuussa ennätys, 12 milj. tapahtumaa.

Valtuudet

Virkailijatoiminnon avulla mahdollista luoda Suomi.fi-valtuus kaikille KATSO-käyttäjille. Palvelu julkistetaan virallisesti 11.6. jolloin Vero aloittaa palvelun tarjoamisen. Virkailijoiden työjono-toiminnallisuus otettu käyttöön pilotoivilla organisaatioilla, laajempi käyttöönotto myöhemmin. Valtuuskyselyitä tehtiin huhtikuussa 2020 noin 3,3 miljoonaa kpl, enemmän kuin koskaan aiemmin Valtuuksien historiassa. Huhtikuun loppuun mennessä valtuusrekisteriin oli luotu noin 8,6 miljoonaa valtuutta asioida joko yritysten tai henkilöiden puolesta. Valtuusrekisterissä 50 000 apteekki-valtuutta, ja valtuuksia käytetty apteekkiasioinnissa n. 65 000 kertaa. Katso –siirtymisten arvioidaan kasvattavan voimakkaasti valtuuskyselyjen määrää v. 2020 aikana.

Viestit

Suunnitellaan Viestit -palvelun tulevaisuuden konsepti. TKJ-kilpailutus uuteen kilpailutukseen. Tavoiteaikataulu käyttöönottojen aloittamiselle alkusyksy. Loppukäyttäjälle suunnatussa heräteviestissä lähettäjäorganisaation nimi ja tieto siitä onko normaali viesti vai todisteellinen tiedoksiänto. Tavoite valmistumiseen Q2/2020. Viestien kansalaiskäyttöön otton edistämisen suunnitelma työstetty (tavoite 900 000 loppukäyttäjää vuonna 2020) ja analysoitu järjestelmän infrastruktuurin kestävyyttä. Pienten yritysten viestit mobiilisovelluksessa, myös iOS versio julkaistu toukokuun alussa.

Palvelutietovaranto

Valmistelussa muiden tietovarantojen/rekistereiden tietojen hyödyntäminen (mm. apteekkirekisteri) PTV:ssa. Julkaistu tietopyyntö PTV-kuvausten metatietojen automaattisesta generoinnista osana PTV:n hyödyntämistä yhtenä kokonaisuutena Aurora-hankkeessa.

Palveluväylä

Versio 6.24.0 julkaisu siirtynyt elokuulle. ”Sidecar”-Liityntäpalvelin ohjelmistokomponentti tulossa syksyllä.

Kysyttiin, onko ICT-muutosohjelmassa kuntatoimijoita osallistettu valmisteluun ja miten varsinaisessa toteutuksessa roolit ja vastuut tältä osin on ajateltu toteutuvan?

Jani Ruuskanen vastasi, että DVV:llä on operatiivista yhteistyötä organisaatioasiakkuuksien kautta, sekä mukana myös sotedigin edustajia. STM johtaa muutosohjelmaa, VM ja STM koordinoivat tiedon kulkua. Ohjelmaan kuuluu useampia työpaketteja, joista yksi on mm. digituen valtionavustukset, johon haku avattiin 4.6.

Sari Hosionaho täydensi, että ICT-muutosohjelman hankesuunnitelman mukaan alueellisen yhteistyön ja koordinaation edistämiseksi on aloittanut STM:n johtamana 12.3.2020 uusi alueellisen valmistelun jaosto, jonka jäsenistön kuuluvat edustajat erityisesti kunnista, sote-kuntayhtymistä ja pelastuslaitoksista sekä Kuntaliitosta. Näiden ryhmien kautta on mahdollista koordinoida ja välittää tietoa DVV:n ICT-muutosohjelmassa toteuttamasta kokonaisuudesta sekä päinvastoin viestiä virastolle sote-kohderyhmien ja ohjaajien näkemyksistä ja valmistelusta. Ryhmät kokoontuvat n. 1 krt. /kk.

Kysyttiin, onko Viestien konseptoinnissa huomioitu yritysasiakkaat. Kyllä konseptoinnissa huomioidaan eri kohderyhmät. ICT-muutosohjelma keskittyy sote-toimijoihin, digiohjelmassa huomioidaan elinkeinotoimintaa harjoittavat toimijat, lisäksi digiohjelmassa viedään eteenpäin Viestit – ja valtuudet kehittämistä.

4. Katso -palvelun alasajo, tilannekatsaus (Liite 3)

Mira Holmroos-Kolari esitteli Katso –palvelun alasajon tilannekatsauksen.

Osa asiointipalveluista on lopettanut Katso-tunnistuksen käytön jo v. 2019 loppuun mennessä. Osa asiointipalveluista on hakenut Katso-tunnistuksen käytölle jatkoaikaa vuoden 2020 puolelle. Viimeiset palvelut ovat siirtymässä pois Katso:sta marras-joulukuun vaihteessa 2020. Yrityksistä 53 % on siirtynyt Suomi.fi-tunnistukseen ja -valtuuksiin. Tämän lisäksi on noin 10.000 organisaatiota, jotka tarvitsevat virkailijavaltuuttamispalvelua.

Veron edellyttämät Katson korvaavat toiminnot on toteutettu sovituissa aikataulussa, mutta nk. massatoimintojen avustavien toiminnallisuuden osalta työ

jatkuu. Tehokäyttäjille (tilitoimistot) tehdään kuitenkin vielä käytettävyyssparannuksia valtuuksien hallinnointiin kesä-syyskuun aikana. Tehtyjen suorituskykyparannusten toimivuutta arvioidaan suoraan kahden suuren tilitoimiston kanssa kesäkuun alussa.

Virkailijavaltuuttaminen alkaa 11.6.2020 (yhteisöt, joilla ei perusrekisterissä merkittyä edustajaa). Vero aloittamassa virkailijavaltuuttamispalvelun 11.6. Kaikki vaadittavat toiminnallisuudet ovat nyt tuotannossa, kokonaisuutta pilotoidaan kaksi viikkoa ennen varsinaisen palvelun käynnistymistä. DVV:n virkailijavaltuuttamisen aloittaminen suunnitteilla elo-syyskuulle, taustatukea sovitusti jo 11.6. pienellä panostuksella.

Työstetään yhtenäistä viestintämateriaalia asiointipalveluiden asiakkaita ja loppukäyttäjiä varten. Kullakin hyödyntäjällä ja asiointipalvelulla on viestintävastuu omille asiakkailleen ja loppukäyttäjilleen. Ulkomaalaisen tunnistuspalvelu on käyttöön otettavissa asiointipalveluissa ulkomaalaisille Katso -käyttäjille. Tärkeimmät tehokäyttöön liittyvät toiminnot siirtyvät syksylle.

Saku Airosmaa täydensi, että virkailijavaltuuttamisen osalta on saatu ensimmäisiä kokemuksia ja vaikuttaa lupaavalta. Tilitoimistojen osalta tilanne on huolestuttavampi mm. aikataulun osalta.

Jaana Nevalainen kommentoi, että Kuntaliitossa on tehty kysely Katso – siirtymisestä. Kunnat eivät ehdi hankkia riittävästi vahvan tunnistuksen välineitä sosiaalityöntekijöilleen ja tiedottamista siirtymisistä pidettiin puutteellisena.

Päätös. Merkitään tilannekatsaus tiedoksi. Maria Nikkilä on saanut palautetta myös viestinnästä. Viestintää tulee terävöittää ja koordinoida siten, että kaikki toimijat viestivät samassa linjassa. Tavoiteaikataulu alasajolle on edelleen 31.12.2020 mennessä.

5. Hallitusohjelmahankkeiden tilanne, lyhyet ajankohtaiskatsaukset

Digitaalinen identiteetti -hanke (Kimmo Mäkinen)

- Hankkeessa on valmistelussa arviomuistio tavoitetilasta ja sitä työstetään keskeisten sidosryhmien kanssa. Arviomuistiossa arvioidaan identiteetin hallintaan kohdistuvia muutostarpeita, jotka mahdollistaisivat valtion luoman ja varmistaman virallisen identiteetin sekä henkilöllisyyttä määrittävien tietojen käytön digitaalisessa muodossa. Arviomuistio kokoaa yhteen VM:ssä tehtyä esiselvitystyötä ja luonnostelee niitä näkökohtia ja reunaehtoja, jotka luovat perustan jatkoselvitykselle. Muistiossa arvioidaan digitaalisen identiteetin ja sähköisen henkilöllisyyden osoittamisen nykytilaa, tunnistetaan nykyiseen toimintamalliin liittyviä ongelmia sekä johdetaan niistä yleisen tason tavoitteet tulevaisuuden kehitykselle. Arviomuistio sisältää myös ehdotukset mahdollisen toimintamallin yleisistä linjoista ja toiminnallisista tavoitteista. Lisäksi tehdään erilaisia taustaselvityksiä, esim. Traficom tekee selvitystä luottamusverkoston nykytilasta, DVV:llä tehdään teknistä esiselvitystä. Henkilötunnuksen uudistamishanke kytkeytyy myös tähän.

Digitalisaation edistämisen ohjelma ja ICT –muutosohjelma (Liitteet 4a, b) (Jari Manninen)

- Digiohjelmassa Suomi.fi-Viestit ja Suomi.fi-Valtuudet palveluiden uusien ominaisuuksien kehitystyö sekä lanseeraamista tukevat toimenpiteet helpottamaan erityisesti liikkeenharjoittajien sähköistä asiointia sekä Viranomaisille PTV:n ja Suomi.fi-verkkopalveluun kehitettävät uudet ominaisuudet asiointipalveluiden laatutietojen keräämistä ja esittämistä

varten. ICT-muutosohjelmalla pyritään parantamaan sähköisen asiointin ja palveluiden yhteentoimivuutta, sekä edistämään valtakunnallista sähköistä asiointia erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa.

- Benita Troberg täydensi, että TEMissä ollaan asettamassa Suomi.fi ja yrityspalvelut – kehittämisen yhteistyöryhmä. Yhteistyöryhmä tekee ehdotuksia yrityspalvelujen kehittämiseksi Suomi.fi –yritykselle osioon sekä koordinoi ja edistää Suomi.fi -tukipalvelujen käyttöönottoa viranomaisten asiointiprosesseissa.

AuroraAI (Maria Nikkilä)

- Ohjelma luo pohjaa palvelujen ja ihmisten paremmalle kohtaamiselle tekoälyn avulla. Tänä vuonna AuroraAI:n aikataulutavoitteena on muun muassa kehittää toimintamallin ensimmäinen versio ja julkaista AuroraAI-verkon ensimmäinen beta-versio ihmisten ja organisaatioiden hyödynnettäväksi, esim. syrjäytymisvaarassa oleva nuori –elämäntapahtuma (STM), DVV:n rooli liittyy verkon kehittämiseen.

Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hanke (Tanja Lahti) (Liite 4c)

- Hanke asetettu ajalle 30.4.2020 - 31.12.2022. Hankkeen toimenpiteillä tuetaan avoimen datan direktiivin kansallista toimeenpanoa. Direktiivi on saatettava kansallisesti voimaan viim. 17.7.2021. Suomesta puuttuu avoimen tiedon politiikka. Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hankkeen tavoitteena on kasvattaa hyödynnettävissä olevan julkisen tiedon, esim. tilastotietojen ja yritysten omistustietojen määrää merkittävästi. Hankkeen tavoitteet on niputettu työpaketteihin. Työpaketti 4 liittyy Suomi.fi palvelujen kehittämiseen, jossa avoindata.fi on keskeisessä roolissa.

6. Suomi.fi- maksut, tilannekatsaus (Lasse Skog), (Liite 5)

Kehitystarve minisummarajan alentamiselle 0,01 € tunnistettu (Tulli), muutos toteutetaan loppuvuoden 2020 aikana. Koronan aiheuttama poikkeustilanne on näkynyt myös verkkomaksamisessa, esim. kuntien joukkoliikenteen tapahtumamäärät ovat pienemmät, mutta samalla asiointipisteiden sulkeminen on voinut lisätä verkkoasiointia.

Valtiokonttori tekee esiselvitystä julkishallinnon yhteisen verkkokaupparatkaisun hankinnalle. Valtiohallinnon esiselvitys toteutettu 04-06/2020, kuntasektorin selvitys jatkuu syksyllä 2020. Alustavat tulokset saadaan mahdollisesti jo seuraavaan kokoukseen tai lokakuun kokoukseen. Keha on vastannut ja kertonut olevansa kiinnostunut yhteisestä verkkokaupparatkaisusta.

HSL liittyy Suomi.fi-maksut palveluun verkkopankkimaksujen ja MobilePayn osalta, Suomen Pankin Finanssivalvonta liittynyt palveluun (tuotantoon 08/2020), Ahvenanmaan valtionvirasto liittynyt palveluun vastauksena verkkokauppakyselyyn.

Päätös: Merkitään tilannekatsaus tiedoksi.

7. Muut asiat

eIDAS –käyttö - aito hyödyntäminen palveluissa

- On tunnistettu kaksi asiointipalvelua, HSL ja PRH hyödyntävät eIDAS:ta omissa asiointipalveluissaan. HSL:ssa eIDAS –käyttäjän tulee ensin perustaa tili, jonka jälkeen luodaan oma asiakasnumero järjestelmään. Vaatii asiointipalvelulta pohdintaa, esim. tietojen tarkistamisen osalta.
- Marja Rantala esitti, että eIDAS-mallissa olisi hyvä päästä hallitusti eteenpäin. Ollaan epäselvässä tilanteessa, viestintää on terävöitettävä ja hyviä käytäntöjä

tulisi jakaa kaikille organisaatioille.

Malli Sidecar –työkalusta (Liite 6)

- Työkalu helpottaa liittymistä hallinnollisesti ja teknisesti ja on edullisempaa. Fyysistä palvelinta ei tarvita, mahdollistaa valmiit asennuspaketit. DVV tekee mielellään yhteistyötä, esim. sote-sektorille, miten ratkaisu saadaan valmiiksi liitettyä.

Suomi.fi- Viestit, kansalaiskäyttöönottosuunnitelma (KKS), (Liite 7)

(Maria Juka-Lahdenperä)

- DVVn virkamiesten muodostama työryhmä laati syksyn ja talven 2019-2020 aikana Suomi.fi-viesteille kansalaiskäyttöönottosuunnitelman, jonka tavoitteena on kansalaiskäyttäjien lisääminen mahdollisimman vaikuttavilla toimenpiteillä. Tavoitteena on pitää kasvutoimenpiteet käynnissä päivittäin, seurata niiden etenemistä sekä tehdä tarvittavat suunnanmuutokset kasvun saavuttamiseksi.
- Saku Airosmaa toivoi toimenpidelisäystä listalle. Viestien mukauttaminen kunkin asiakaspalvelun tarpeisiin sopivaksi.
- Seuraava kokous, 26.8.2020 klo 9.30 – 11.30,
- Tulevat kokoukset: 13.10. ja 8.12.

8. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 11.50.

Liitteet

Liite 1 Suomi.fi strategisen ohjausryhmän 14.4.2020 pöytäkirjaluonnos

Liite 2 Suomi.fi –palvelut tilannekatsaus

Liite 3 Katso -palvelun alasajo

Liite 4a Digitalisaation edistämisen ohjelma

Liite 4b ICT –muutosohjelma

Liite 4c Tiedon hyödyntämisen ja avaamisen hanke

Liite 5 Suomi.fi –maksut

Liite 6 Sidecar –malli

Liite 7 Suomi.fi viestit KKS

Liite Suomi.fi yrityspalvelut yhteistyöryhmä (TEM)